

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2022/07/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Өлгий хот
2022 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 70422954 Цахим хаяг: huanganm@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Назгүл

Утас: 99427301 Цахим хаяг: nazguld@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	13
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	17
3. Аудитын тайлан.....	18
3.1 Ерөнхий зүйл.....	18
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	18
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт	18
3.4 Материаллаг байдал	19
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	19
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	19
3.5.3 Авлага.....	20
3.5.4 Урьдчилгаа	20
3.5.5 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	20
3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ.....	20
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө	21
3.5.8 Өр төлбөр	22
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	22
3.5.10 Орлогын данс	23
3.5.11 Зардлын данс.....	23
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	24
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл.....	26
3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА.....	27
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	27
4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ	29
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	29

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	833,761.97	796,866.48
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	89,470.51	59,934.38
3121	Төгрөг	89,470.51	59,934.38
31211	Төрийн сангийн харилцах	89,470.51	59,934.38
33	АВЛАГА	333,837.00	336,617.28
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	25,134.42	558.18
335	Бусад авлага	9,779.30	50,060.30
3351	Байгууллагаас авах авлага	9,779.30	50,060.30
336	Зээлийн авлага	298,923.28	285,998.80
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	298,923.28	285,998.80
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	298,923.28	285,998.80
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	398,375.45	385,316.10
351	Түүхий эд материал	-	9,370.47
35130	Эм боох материал		9,370.47
354	Хангамжийн материал	329,875.45	307,445.63
35410	Бичиг хэргийн материал	9,970.30	7,863.70
35420	Аж ахуйн материал	137,645.27	150,477.33
35440	Түлш, шатах тослох материал	17,714.30	17,760.11
35460	Хүнсний материал	61,492.85	31,815.45
35470	Бусад хангамжийн материал	103,052.73	99,529.03
35600	Мал амьтад	68,500.00	68,500.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	12,079.00	14,998.73
36300	Тэжээлийн нөөц	12,079.00	14,998.73
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,900,573.20	9,198,001.41
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,900,573.20	9,198,001.41
392	Биет хөрөнгө	7,775,528.60	9,056,098.81

39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,081,461.30	7,962,828.65
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,045,464.70)	(957,163.60)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	140,709.99	226,146.41
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,877.94)	(121,358.73)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	603,088.78	788,250.28
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(463,720.28)	(461,276.46)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	397,425.89	456,002.44
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(212,151.95)	(226,576.29)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	496,238.49	560,258.49
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,899.08)	(35,748.62)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	530,620.19	510,097.02
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(256,881.62)	(263,651.01)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	529,000.00	529,000.00
39217	Ном	84,979.54	89,290.24
393	Биет бус хөрөнгө	125,044.60	141,902.60
39301	Програм хангамж	3,973.40	5,073.40
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,653.40)	(3,423.40)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	123,724.60	140,252.60
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>8,734,335.16</u>	<u>9,994,867.90</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>120,492.46</u>	<u>104,399.39</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	120,492.46	104,399.39
413	Өглөг	120,492.46	104,399.39
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	12,090.44	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	6,632.39	26,592.46
4136	Бусад өглөг	101,769.62	77,806.93
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	101,671.20	77,806.93
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	98.42	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>8,613,842.71</u>	<u>9,890,468.50</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,613,842.71	9,890,468.50
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,474,671.54	2,694,008.35

51101	Өмч: - төрийн	2,474,671.54	2,694,008.35
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,647,379.21	3,550,607.08
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,696,405.84	3,456,969.74
51220	Тайлант үеийн үр дүн	950,973.37	93,637.34
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,491,791.96	3,645,853.07
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>8,734,335.16</u>	<u>9,994,867.90</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	7,576,423.33	7,046,014.51
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	122,279.34	199,866.75
110	Орлогын албан татвар	112,323.87	42,515.55
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	112,323.87	42,515.55
110002	Үйл ажиллагааны орлого	66,126.18	30,911.18
110003	Хөрөнгийн орлого	45,953.44	5,044.53
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	244.25	6,559.84
113	Хөрөнгийн албан татвар	5,710.00	6,846.00
113002	Бууны албан татвар	5,710.00	6,846.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	4,245.47	150,505.20
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,530.10	4,918.52
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,530.10	3,418.52
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	-	1,500.00
1181	Газрын төлбөр	392.45	300.95
118101	Газрын төлбөр	392.45	300.95
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	322.91	145,285.74
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	228.36	-
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	94.55	145,285.74
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	88,663.15	97,476.96
120	Нийтлэг татварын бус орлого	88,663.15	97,476.96

120002	Хүүгийн орлого	-	46,922.45
120003	Торгуулийн орлого	4,646.67	4,797.50
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	83,007.86	41,126.02
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	46,084.60	8,277.75
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	81.57	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	36,841.69	32,848.27
120009	Бусад орлого	1,008.61	4,630.99
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	7,365,480.85	6,748,670.81
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	5,211,270.11	5,034,699.69
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	1,193,838.51	22,554.49
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	4,017,431.60	5,012,145.20
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	26,756.88	128,987.53
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,184.41	4,750.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,711.87	123,552.53
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,860.60	685.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,127,453.87	1,538,719.10
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	33,484.45	-
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	960,627.22	522,025.10
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	845,668.60	722,759.40
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	287,673.60	293,934.60
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	46,264.49
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		46,264.49
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,277,073.84	6,557,973.12
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,277,073.84	6,557,973.12
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,128,551.84	6,353,943.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,672,859.82	4,400,808.54
210101	Үндсэн цалин	3,321,995.41	3,740,138.21
210102	Нэмэгдэл	96,170.58	241,584.33
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	800.00	7,388.00

210104	Урамшуулал	190,040.33	269,817.08
210105	Гэрээт ажлын хөлс	63,853.50	141,880.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	486,601.40	600,383.59
210201	Тэтгэврийн даатгал	388,644.14	430,334.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	24,354.85	42,165.30
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	19,809.94	33,728.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,890.06	8,769.80
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	48,902.42	85,385.58
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	348,383.41	347,520.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,909.97	21,293.14
210302	Түлш, халаалт	330,886.43	324,557.58
210303	Цэвэр, бохир ус	3,587.00	1,669.50
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,163.82	165,515.94
210401	Бичиг хэрэг	12,007.02	15,132.89
210402	Тээвэр, шатахуун	34,301.39	81,673.26
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,452.98	7,750.60
210404	Ном, хэвлэл	146.80	563.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,400.00	4,765.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,855.63	21,343.86
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	34,286.83
2105	Нормативт зардал	198,002.65	379,818.24
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,230.70	63,568.67
210502	Хоол, хүнс	179,007.49	282,115.22
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	16,764.46	34,134.35
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,560.91	21,822.15
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		7,849.60
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.00	83.40
210604	Урсгал засвар	4,460.91	13,889.15
2107	Томилолт, зочны зардал	9,211.04	12,868.97
210702	Дотоод албан томилолт	9,211.04	12,868.97

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,646.28	6,941.91
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	518.00	1,310.45
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,983.90	2,762.20
210803	Даатгалын үйлчилгээ	109.40	218.69
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	218.90	217.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	95.60	163.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	519.20	1,241.80
210807	Газрын төлбөр	55.68	266.37
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	13.80	211.50
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	131.80	550.40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	333,122.52	418,263.49
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,215.37	59,160.36
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,062.80	12,772.95
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	274,844.35	346,330.18
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	148,522.00	204,030.07
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	36,688.10	167,276.17
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	36,388.10	84,012.87
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	14,213.30
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300.00	69,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	33,484.45	2,136.48
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,484.45	2,136.48
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	78,349.45	34,617.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	78,349.45	34,617.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,299,349.49	488,041.40
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	411,929.62	394,404.06
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	36,466.02	104,255.29
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	375,463.60	290,148.77
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(411,929.62)	(394,404.06)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,887,419.87	93,637.34

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Мянган төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,474,671.54	3,491,791.96	1,696,405.84	7,662,869.34
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,474,671.54	3,491,791.96	1,696,405.84	7,662,869.34
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
Тайлант үеийн үр дүн			950,973.37	950,973.37
2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,474,671.54	3,491,791.96	2,647,379.21	8,613,842.71
2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,474,671.54	3,491,791.96	2,647,379.21	8,613,842.71
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	219,336.81	260,910.91	809,590.53	1,289,838.25
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,694,008.35	3,752,702.87	3,456,969.74	9,903,680.96
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-106,849.80		-106,849.80
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
Тайлант үеийн үр дүн			93,637.34	93,637.34
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,694,008.35	3,645,853.07	3,550,607.08	9,890,468.50

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	5,385,115.92	6,553,511.13
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	122,279.34	199,866.75
110	Орлогын албан татвар	112,323.87	42,515.55
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	112,323.87	42,515.55
110002	Үйл ажиллагааны орлого	66,126.18	30,911.18

110003	Хөрөнгийн орлого	45,953.44	5,044.53
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	244.25	6,559.84
113	Хөрөнгийн албан татвар	5,710.00	6,846.00
113002	Бууны албан татвар	5,710.00	6,846.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	4,245.47	150,505.20
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,530.10	4,918.52
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,530.10	3,418.52
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	-	1,500.00
1181	Газрын төлбөр	392.45	300.95
118101	Газрын төлбөр	392.45	300.95
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	322.91	145,285.74
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	228.36	-
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	94.55	145,285.74
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	51,821.46	149,553.17
120	Нийтлэг татварын бус орлого	51,821.46	149,553.17
120002	Хүүгийн орлого	-	46,922.45
120003	Торгуулийн орлого	4,646.67	4,797.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	46,166.17	93,202.23
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	46,084.60	93,202.23
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	81.57	-
120009	Бусад орлого	1,008.61	4,630.99
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,211,015.12	6,204,091.22
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	4,017,431.60	5,012,145.20
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	4,017,431.60	5,012,145.20
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	26,756.88	128,987.53
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,184.41	4,750.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,711.87	123,552.53
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,860.60	685.00
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,166,826.65	1,016,694.00

132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	33,484.45	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	845,668.60	722,759.40
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	287,673.60	293,934.60
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	46,264.49
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		46,264.49
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	5,082,871.73	6,247,522.96
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,082,871.73	6,247,522.96
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,934,759.82	6,044,024.66
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,641,003.09	4,391,749.95
210101	Үндсэн цалин	3,146,271.87	3,720,815.14
210102	Нэмэгдэл	96,170.61	241,584.33
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	800.00	7,388.00
210104	Урамшуулал	303,776.02	269,817.08
210105	Гэрээт ажлын хөлс	93,984.60	152,145.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	486,363.60	609,931.14
210201	Тэтгэврийн даатгал	342,451.80	438,027.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	35,977.90	42,986.01
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	28,782.40	34,388.93
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,195.50	8,934.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	71,956.00	85,593.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	379,406.44	370,385.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,085.47	21,322.56
210302	Түлш, халаалт	358,691.95	344,749.94
210303	Цэвэр, бохир ус	6,629.02	4,313.30
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	69,831.78	121,972.42
210401	Бичиг хэрэг	8,318.10	11,825.16
210402	Тээвэр, шатахуун	35,920.25	78,617.36
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,187.78	8,079.00
210404	Ном, хэвлэл	195.80	563.90
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,400.00	4,970.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,809.85	17,917.00
2105	Нормативт зардал	200,455.41	326,864.96
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,230.70	64,980.70
210502	Хоол, хүнс	179,121.20	246,195.56
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	19,103.51	15,688.70
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,423.80	41,663.60
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	121.00	31,420.60
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.00	83.40
210604	Урсгал засвар	3,202.80	10,159.60
2107	Томилолт, зочны зардал	8,411.04	13,384.07
210702	Дотоод албан томилолт	8,411.04	13,384.07
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,133.58	7,803.66
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,005.30	2,172.20
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,983.90	2,762.20
210803	Даатгалын үйлчилгээ	109.40	218.69
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	218.90	217.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	95.60	163.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	519.20	1,241.80
210807	Газрын төлбөр	55.68	266.37
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	13.80	211.50
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	131.80	550.40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	141,731.08	160,269.06
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,865.88	132,494.56
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,865.20	27,774.50
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	148,111.91	203,498.30
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	36,278.01	166,744.40
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	35,978.01	83,481.10
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	14,213.30
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300.00	69,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	33,484.45	2,136.48

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,484.45	2,136.48
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	78,349.45	34,617.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	78,349.45	34,617.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>302,244.19</u>	<u>305,988.17</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	371,499.70	335,524.30
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	371,499.70	335,524.30
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	371,499.70	335,524.30
220001	Барилга байгууламж	274,802.64	108,242.41
221001	Их засвар	-	94,379.40
222001	Тоног төхөөрөмж	2,130.00	76,695.67
223001	Бусад хөрөнгө	77,730.96	14,617.13
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16,836.10	41,589.70
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(371,499.70)</u>	<u>(335,524.30)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(69,255.51)	(29,536.13)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	158,726.02	89,470.51
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	89,470.51	59,934.38

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Мянган төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,480,839.40	6,417,314.51
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,186,904.80	6,123,379.91
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,085,967.90	6,022,935.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,374,947.00	4,368,465.63
210101	Үндсэн цалин	3,695,702.30	3,697,530.82
210102	Нэмэгдэл	246,112.40	241,584.33
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,832.10	7,388.00

210104	Урамшуулал	270,154.80	269,817.08
210105	Гэрээт ажлын хөлс	152,145.40	152,145.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	611,180.00	606,931.14
210201	Тэтгэврийн даатгал	436,455.20	435,027.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	43,681.10	42,986.01
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	34,945.00	34,388.93
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,736.40	8,934.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	87,362.30	85,593.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	371,613.20	369,830.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,451.10	21,202.56
210302	Түлш, халаалт	346,362.10	344,314.94
210303	Цэвэр, бохир ус	4,800.00	4,313.30
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	125,591.80	124,609.12
210401	Бичиг хэрэг	10,462.60	10,440.00
210402	Тээвэр, шатахуун	76,004.70	75,980.92
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,932.70	7,979.00
210404	Ном, хэвлэл	1,571.40	1,571.40
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,770.00	3,770.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,850.40	24,867.80
2105	Нормативт зардал	358,017.70	323,696.76
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	61,780.70	61,780.70
210502	Хоол, хүнс	280,406.50	246,085.56
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	15,830.50	15,830.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	50,721.60	50,721.60
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	40,478.60	40,478.60
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83.40	83.40
210604	Урсгал засвар	10,159.60	10,159.60
2107	Томилолт, зочны зардал	11,020.90	11,012.60
210702	Дотоод албан томилолт	11,020.90	11,012.60
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,055.50	7,803.66

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,185.10	2,172.20
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,937.20	2,762.20
210803	Даатгалын үйлчилгээ	223.40	218.69
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	270.10	217.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	163.00	163.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,241.80	1,241.80
210807	Газрын төлбөр	273.00	266.37
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	211.50	211.50
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	550.40	550.40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	174,820.20	159,864.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	154,273.80	139,317.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,546.40	20,546.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	100,936.90	100,444.40
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100,936.90	100,444.40
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	83,973.60	83,481.10
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,213.30	14,213.30
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,750.00	2,750.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	293,934.60	293,934.60
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	293,934.60	293,934.60
220001	Барилга байгууламж	148,934.60	108,242.41
221001	Их засвар	50,000.00	94,379.40
222001	Тоног төхөөрөмж	80,000.00	76,695.67
223001	Бусад хөрөнгө	15,000.00	14,617.13
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	6,480,839.40	6,433,659.04
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	5,013,527.40	4,975,754.07
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	5,013,527.40	4,975,754.07
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,316,314.10	1,315,960.02
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,022,379.50	1,022,025.42

132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	293,934.60	293,934.60
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	56,657.00	46,264.49
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	56,657.00	46,264.49
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	94,340.90	95,680.46
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	94,340.90	95,680.46
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	9,121.05
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	25,465.57
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	9.00	9.00
610001	Төсвийн байгууллага	9.00	9.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	389.00	406.00
620001	Удирдах ажилтан	23	22
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	216	225
620003	Үйлчлэх ажилтан	119	131
620004	Гэрээт ажилтан	31	28
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	1,973.00	1,978.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	1,523.00	1,528.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	1,523	1,528
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	450.00	450.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	450	450
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	389.00	406.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	12	10
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	177	182
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4	4
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	35	35
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	119	131
650010	Гэрээт ажилтан	27	29
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	15	15

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	128,987.53
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	128,987.53
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	62,678.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	23,284.32
210101	Үндсэн цалин	23,284.32
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	555.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	120.00
210302	Түлш, халаалт	435.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,951.30
210401	Бичиг хэрэг	1,429.86
210402	Тээвэр, шатахуун	2,636.44
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	260.00
210404	Ном, хэвлэл	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,425.00
2105	Нормативт зардал	3,310.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,200.00
210502	Хоол, хүнс	110.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,371.47
210702	Дотоод албан томилолт	2,371.47
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,206.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,866.76
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,340.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	66,308.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	66,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	66,300.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	8.68
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8.68
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	128,987.53
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	128,987.53
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,750.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	123,552.53
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	685.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч сумын Засаг дарга А.Нурбек танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Энэхүү тайланд сумын Засаг даргын сангуудын хариуцсан албан тушаалын чиг үүргийн хэрэгжилттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 3 дугаар сарын 18-аас 2022 оны 03 дугаар сарын 22-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2022 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын ахлах аудитор Д.Назгүл гүйцэтгэв.

Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 1/90 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Дэлүүн сум нь “Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх төрийн бодлогыг сумынхаа онцлогт тохируулан боловсруулж, үр дүнтэй хэрэгжүүлэх өндөр чадвартай, зөв зохион байгуулалттай, хариуцлагатай удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлж, байгаль орчин, бизнест ээлтэй ногоон хөгжлийн бодлого хэрэгжүүлэн, төрийн үйлчилгээг шинэ шатанд гаргаж, ард иргэдийнхээ амьдрах орчин сайжруулах, аж амьдралыг дээшлүүлэх” эрхэм зорилгыг тайлант онд дэвшүүлсэн байна.

Дээрх зорилтын хүрээнд: Ажлын хариуцлагыг дээшлүүлж, иргэдэд хүнд сурталгүй цаг хугацаанд үйлчилгээ үзүүлэх, орон нутгийн бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлж, үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийг жил бүр нэмэгдүүлэх замаар эдийн засгийн өсөлтийг хангаж улмаар сумын төсөв санхүүгийн хариуцлага, хяналтыг сайжруулж, ил тод үр ашигтай байдлыг эрхэмлэн, орон нутгийн хөгжлийг дэмжсэнээр сумын эдийн засгийн өсөлтийг иргэн бүрт хүргэж, ядуурлыг бууруулах зорилготой ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Улсын төсвөөс санхүүжидэг байсан Дэлүүн сумын Сум дундын эмнэлэг нь бүтцийн өөрчлөлтөөр 2021 оны 1 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс сумын Төсвийн төвлөрүүлсэн захирагчийн мэдэлд шилжиж, сумын Эрүүл мэндийн төв болж өөрчлөгдөн, Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлд орсон байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь аймгийн Төсвийн ерөнхийлөгчийн харъяа орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийдэг.

Дэлүүн сумын төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба 2021 онд шалгалт хийгдээгүй байна.

Тус сумын дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авснаар туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 7,542.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 78.6 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 62.9 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 89.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 59.9 сая төгрөг болж, 29.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1.

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	89.8	59.9	-29.9	100%
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	89.8	59.9	-29.9	100%

Эх сурвалж: Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 59.9 сая төгрөг төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байршиж байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Тус сумын төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой алдаа зөрчил гараагүй байна.

3.5.2 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт

Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт дансны оны эхэн ба эцэст үлдэгдэлгүй байна.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 336.5 сая төгрөг болж, 2.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	25.1	0.5	-24.6
Бусад авлага	9.8	50.1	40.3
Зээлийн авлага	298.9	285.9	-13
Дүн	333.8	336.5	2.7

Эх сурвалж Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай авлага байхгүй байна. Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага 1-ээс 3 жилийн насжилттай авлага ба энэ нь тухай бүр өөрчлөгдөж байна.

Нийт авлагын 285.9 сая төгрөг нь Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага, 10.6 сая төгрөг нь Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн, 0.6 сая төгрөг нь 2 дугаар сургуулийн, 15.0 сая төгрөг нь Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэгийн, 15.0 сая төгрөг нь 2 дугаар цэцэрлэгийн, 5.1 сая төгрөг нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн, 1.4 сая төгрөг нь Байгаль хамгаалах сангийн, 3.0 сая төгрөг нь Төрийн сангийн авлага байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Тус сумын ТШЗ-ийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар авлагтай холбоотой алдаа зөрчил гараагүй байна.

3.5.4 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа данс оны эхэн ба эцэст үлдэгдэлгүй байна.

3.5.5 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт

Урт хугацаат хөрөнгө оруулалтын данс үлдэгдэлгүй байна.

3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материал дансны үлдэгдэл 385.3 сая төгрөг болж, 13.1 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №3

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал		9.4	9.4
Хангамжийн материал	329.9	307.4	-22.5
Мал амьтад	68.5	68.5	0
Нөөцийн бараа	12.1	15	2.9
Дүн	398.4	385.3	-13.1

Эх сурвалж: Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэл буурсан нь төсөвт байгууллагууд тайлант онд 582.6 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 32.6 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан ба үйл ажиллагаандаа 598.6 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулж, 34.6 сая төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлж, 34.3 сая төгрөгийн бараа материалыг акталсантай холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль бараа материалын дансанд 14.6 сая төгрөгийн бараа материалыг бүртгэж тайлагнасан боловч тооллогыг дутуу хийснээс тооллогын дүнг санхүүгийн тайлангийн дахь үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулах боломжгүй, нярвын бараа материалын бүртгэл хөтлөлт хангалтгүй, хоол хүнсний зарцуулалтын тайлан, нягтлан бодогчийн гаргасан бараа материалын тайлангаас 0.2 сая төгрөгөөр зөрүүтэй, 0.3 сая төгрөгийн нормын хувцас, тээвэр шатахуунд зарцуулсан 2.9 сая төгрөгийг шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан.

Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэгийн нярвын бараа материалын тайлангийн орлого, зарлагын анхан шатны баримтууд дутуу, бараа материалын үлдэгдлийг санхүүгийн тайлангийн үлдэгдлээс 1.5 сая төгрөгөөр зөрүүтэй гаргасан.

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 9,198.0 сая төгрөг болж, 1,297.5 сая төгрөгөөр өссөн байна. Хүснэгт №4. /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	7,775.50	9,056.10	1,280.60
Биет бус хөрөнгө	125	141.9	16.90
Дүн	7,900.50	9,198.00	1,297.50

Эх сурвалж: Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 41.6 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 544.6 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Төсөвт байгууллагууд тайлант онд 707.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө акталж 104.3 сая төгрөгийн гарз бүртгэж, үндсэн хөрөнгөнд 346.3 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургуул аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 133, сумын ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 48 дугаар тогтоолоор 14.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хассан боловч Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлөөр хэлэлцэж, дүгнэлт гаргуулаагүй, устгал хийж баримтжуулаагүй байна.

Санхүүгийн тайлангаар үндсэн хөрөнгийн дансанд 404.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэж тайлагнасан боловч жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллогыг хөрөнгийн нэг бүрийн үнэ, нийт дүнгээр гаргаагүй, дутуу тоолсоноос тооллогын бүртгэлийн дүнг санхүүгийн тайлангийн дахь үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулах боломжгүй байна. Хандиваар хүлээн авсан 15.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн баримтын бүрдэл дутуу, 0.6 сая төгрөгийн принтерийг орлого аваагүй байна.

Эрүүл мэндийн төв жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллого хийхдээ 248.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дутуу тоолсон, тооллогын бүртгэлийн дүнгүүд нь зөрүүтэй,

тооллогын дүнг санхүүгийн тайлан дахь хөрөнгийн үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулах боломжгүй, өмнөх оны аудитаар үндсэн хөрөнгийн тооллогыг дутуу хийсэн зөрчлийг давтан гаргаж, өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй байна

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл 104.4 сая төгрөг болж, 16.1 сая төгрөгөөр буурсан байна.
Хүснэгт №5. /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	12.1		-12.1	
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	6.6	26.6	20	25.5%
Байгууллагад төлөх өглөг	101.7	77.8	-23.9	74.5%
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.1		-0.1	
Нийт дүн	120.5	104.4	-16.1	100%

Эх сурвалж: Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн 25.5 хувийг буюу 26.6 сая төгрөгийг бараа үйлчилгээний зардлын, 74.5 хувийг буюу 77.8 сая төгрөгийг байгууллагад төлөх өглөг тус тус эзэлж байна.

Төсөвт байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газар 4.1 сая, Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль 52.3 сая, Эрүүл мэндийн төв 23.8 сая, Орон нутгийн хөгжлийн сан 24.1 сая төгрөгийн өглөгтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн төв санхүүгийн тайлангаар 23.8 сая төгрөгийн өглөгтэй боловч эм ханган нийлүүлэх 4 байгууллагын 6.8 сая төгрөгийн өглөгөөс бусад тооцооны үлдэгдэлийг баталгаажуулаагүй байна

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Хүснэгт № 6 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО

/САЯ ТӨГРӨГ

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/ бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,474.70	2,694.10	219.40	27.2%
Хуримтлагдсан үр дүн	2,647.40	3,550.60	903.20	35.9%
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,491.80	3,645.80	154.00	36.9%
Дүн	8,613.90	9,890.50	1,276.60	100%

Эх сурвалж: Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 1,276.6 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлттэй холбоотой 1,289.8 сая төгрөгийн нэмэгдүүлэх бичилт гарсан, дахин үнэлгээний нөөцийг 106.8 сая төгрөгөөр бууруулсан, тайлант оны үр дүн 93.6 сая төгрөг гарснаас шалтгаалжээ.

Хуримтлагдсан үр дүн 3,550.6 сая төгрөг болж 903.2 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүн 93.6 сая төгрөг гарсан болон 809.6 сая төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлттэй холбоотой өмнөх оны үр дүнг нэмэгдүүлнээс шалтгаалжээ.

3.5.10 Орлогын данс

Дэлүүн сум нь 2021 онд гүйцэтгэлээр орон нутгийн орлогоос 251.6 сая төгрөгийн орлого оруулж, тусламж санхүүжилтийн орлогоор тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 5,012.1 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 722.7 сая төгрөгийн, орон нутгийн хөгжлийн сангаас 293.9 сая төгрөгийн, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 46.3 сая төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос 95.7 сая төгрөг, нэмэлт санхүүжилтээр 128.9 сая төгрөгийн орлого, үнэ төлбөргүйгээр 544.6 сая төгрөгийн хөрөнгө, 32.8 сая төгрөгийн бараа материалыг хүлээн авч нийтдээ 7,046.0 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн байна.

3.5.11 Зардлын данс

Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар урсгал зардал 6,557.9 сая, үйл ажиллагааны бус зардал 394.4 сая төгрөг байна.

Урсгал зардлын 4,400.8 сая төгрөг буюу 67.1 хувийг цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын, 600.4 сая төгрөг буюу 9.2 хувийг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн, 347.5 сая төгрөг буюу 5.2 хувийг байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардал, 165.5 сая төгрөг буюу 2.5 хувийг хангамж, бараа материалын зардал, 379.8 сая төгрөг буюу 5.9 хувийг нормативт зардал, 418.3 сая төгрөг буюу 6.3 хувийг бараа үйлчилгээний бусад зардал, 204.0 сая төгрөг буюу 3.1 хувийг урсгал шилжүүлэг, 0.7 хувийг бусад зардал эзэлж байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Төсөвт байгууллагуудаас Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг шалгаж үзэхэд 1.1 дэх заалтад хамаарах байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад батлагдсан төсвийн 10 хувь буюу ИТХурал 1.6 сая, ЗДТГ 9.3 сая, Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль 3.2 сая, 2 дугаар сургууль 0.8 сая, 3 дугаар сургууль 0.9 сая, Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэг 1.2 сая, 2 дугаар цэцэрлэг 3.9 сая төгрөгийг хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал зардлыг төлөвлөн зарцуулаагүй байна.

Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль гэрэл цахилгаан, түлш халаалт, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр, хог хаягдал зайлуулах, эм, хоол, хүнс, томилолт, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардлуудаас нийтдээ 262.9 сая төгрөгийн гүйлгээг тооцооны дансаар дамжуулалгүй бүртгэж тайлагнасан.

Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль шуудан холбооны зардлаас 0.7 сая төгрөгийг бүрдэл дутуу баримтаар шилжүүлсэн.

Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэг эрхлэгчид БСУГ-ын даргын тушаалын хавсралтад заасан хувь хэмжээнээс 0.4 сая төгрөгийн, нягтлан бодогчид цэцэрлэгийн эрхлэгчийн тушаалд зааснаас 0.2 сая төгрөгийн урамшууллыг илүү олгосон. Тээвэр, шатахуун, шуудан холбоо интернетийн төлбөр, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх, гэрэл цахилгаан, цэвэр бохир ус, нормын хувцас, зөөлөн эдлэл, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зардлын төсвөөс худалдан авсан нийт 3.6 сая төгрөгийн зардлуудыг холбогдох тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан, 1.5 сая төгрөгийн анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар ажил гүйлгээг зардлаар хүлээн бүртгэсэн.

Хүүхдийн 2 дугаар цэцэрлэг эрхлэгчид 0.7 сая төгрөгийн урамшуулал, нэмэгдлийг, нягтлан бодогчид 0.1 сая төгрөгийн цалинг, түр ажилласан нягтлан бодогчид төрийн алба хаасны нэмэгдэлд 0.2 сая төгрөгийг холбогдох эрхийн актгүй олгосон. Туслах багшид 0.4 сая төгрөгийн цалингийн зөрүүг баримтгүй илүү олгосон.

Эрүүл мэндийн төв нягтлан бодох бүртгэлийн заавал хөтлөх журнал, дэлгэрэнгүй болон ерөнхий данс бүртгэлийг хөтлөөгүй, санхүүгийн программыг бүрэн ашиглаагүй, санхүүгийн тайлангийн тодруулга, төсвийн гүйцэтгэлийн танилцуулгыг зааврын дагуу бэлтгэж ирүүлээгүй, нийт 176.6 сая төгрөгийн зарлагын гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан, 2021 оны санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаанаас 23 хоног хоцроож 2022 оны 2 дугаар сарын 16-ны өдөр ирүүлсэн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тайлант онд Дэлүүн сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрт зориулан 6,480.8 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 6,186.9 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 293.9 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар баталсан байна.

Нийт зардлын 5,013.5 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 1,022.4 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 293.9 сая төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 56.6 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 94.3 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Төсвийн гүйцэтгэл

Дэлүүн сум нь 2021 онд гүйцэтгэлээр нийтдээ 6,433.7 сая төгрөгийн тусламж санхүүжилтийн орлого бүрдүүлснээс тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 4,975.7 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 1,022.0 сая төгрөгийн, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 46.3 сая төгрөгийн, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 293.3 сая төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 95.7 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

Нийт санхүүжилтээс 36,6 сая төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн ба ЭМД-ын сангаас 10.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг дутуу авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 4.7 сая төгрөгөөр давж биелсэн үзүүлэлттэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 6,417.3 сая төгрөг буюу 99 хувьтай байгаа нь төвлөрүүлсэн болон дутуу авсан санхүүжилттэй холбоотой байна.

Төсвийн байгууллагуудын төсвийн гүйцэтгэлтийн талаар:

Д/д	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт, хэмнэлт
1	Сумын ИТХ	100.9	100.5	-0.4
2	Сумын ЗДТГ	498.79	498.77	-0.01
3	Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль	3,068.7	3,067.3	-1.4
4	Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль	244.0	243.0	-1.0
5	Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургууль	236.6	236.1	-0.5
6	1 дүгээр цэцэрлэг	566.6	545.6	-21.1
7	2 дугаар цэцэрлэг	418.4	404.7	-13.7
8	Соёлын төв	70.2	70.2	0.0
9	Эрүүл мэндийн төв	888.2	877.8	-10.4
10	ОНХСан	293.9	293.9	0.0
11	СХС	88.5	73.5	-14.9
12	БОХСан	5.8	5.8	0
	Нийт дүн	6,480.8	6,417.3	-63.4

Сумын орон нутгийн төсвийн орлогын талаар:

Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны “Орон нутгийн төсөв батлах тухай” 16 дугаар тогтоолоор Дэлүүн сумын 2021 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 219.3 сая төгрөгөөр баталж, Аймгийн ИТХ-ын хуралдааны “2021 оны төсөвт тодотгол хийх тухай” 2021 оны 41 дүгээр тодотголоор 219.3 сая төгрөгөөр хэвээр нь баталсан байна.

Дэлүүн сумын ИТХ-ын 2021 оны 08 дугаар сарын 17-ны өдрийн төсөвт тодотгол хийх тухай 17 дугаар тогтоолоор сумын орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 219.3 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвийн орлогод 251.6 сая төгрөгийн орлого оруулж, төлөвлөгөө 32.3 сая төгрөгөөр буюу 14.7 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7 Дэлүүн сумын 2021 оны орон нутгийн төсвийн орлогын гүйцэтгэл

/сая төгрөг/

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	
				дүнгээр	хувиар
	НИЙТ ОРЛОГО	219.3	251.6	32.3	100%
	УРСГАЛ ОРЛОГО	219.3	251.6	32.3	100%
1	I, ТАТВАРЫН ОРЛОГО	216.8	244.3	27.5	97.10%
2	II.Татварын бус орлого	2.5	7.3	4.8	2.90%

Эх сурвалж: Дэлүүн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн төсвийн орлогын мэдээ

Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө 32.3 сая төгрөгөөр давж биелэхэд ан амьтны нөөц ашигласны төлбөрийн орлого, үйл ажиллагааны орлого, хөрөнгө борлуулсаны орлого болон торгуулийн орлогууд давж биелсэн нь нөлөөлсөн байна.

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд хөрөнгийн орлогын татвар 0.6 сая, улсын тэмдэгтийн хураамж 1.3 сая, газрын төлбөр 2.0 сая төгрөгөөр тасарч, үйл ажиллагааны орлого 7.8 сая, хөрөнгө борлуулсаны орлого 6.3 сая, бууны татвар 1.1 сая, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 0.9 сая, ан, амьтны нөөц ашигласны төлбөр төлбөр 15.3 сая, татварын бус орлого 4.8 сая төгрөгөөр давж биелэгдсэн байна.

Татварын бус орлогоос торгуулийн орлого 4.8 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 80.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба Орон нутгийн орлогын 995 тоот дансаар 251.6 сая төгрөгийн татварын орлого, 722.2 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг хүлээн авч төсөвт байгууллагуудаас 2.2 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, орон нутгийн төсөвт байгууллагуудад 1,022.4 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, оны эцэст орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд 35.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 112.9 сая төгрөгийн, хандив тусламжаар 4.8 сая, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлогоор 11.3 сая төгрөгийн нийт 128.9 сая нэмэлт санхүүжилт хүлээн авсан байна.

Үүнээс цалин хөлстэй холбоотой зардалд 26.3 сая, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардалд 0.6 сая, хангамж, бараа материалын зардалд 6.9 сая, нормативт зардалд 3.3 сая, томилолт, зочны зардалд 2.4 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 23.2 сая,

урсгал шилжүүлэгт 66.3 сая төгрөгийг зарцуулж, төсөвт 0.008 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого ороогүй байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Шилэн дансны тайлан дахь мэдээллээр 2021 онд нийт 6,087.5 сая төгрөгийн 79 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 67 мэдээллийг хоцроож, 1 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус Дэлүүн сумын ТТЗ-ийн багцад хамаарах 12 байгууллага, нэгжийг хамруулан, мөн хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг шалгалаа.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн шилэн дансны мэдээлсэн байдлыг шалгахад тайлант онд төсвийн гүйцэтгэлийн 1, 2, 3, 4 дүгээр улирлын мэдээг оруулаагүй, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 106.7 сая төгрөгийн худалдан авалтын мэдээллийг байршуулаагүй, 288.9 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн шийдвэрийг байршуулаагүй байна.

Сумын төсөвт байгууллагуудын шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэнд хийсэн аудитын дүнгээр Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль, Хүүхдийн 2 дугаар цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангуудад албан шаардлага, ЗДТГ, Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль, Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэгт зөвлөмж өгөгдсөн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Сумын ЗДТГ таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 6.2 сая төгрөгийн 1 худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаягыг оруулаагүй, 4.1 сая төгрөгийн өр үүсгэсэн 2 шийдвэрийг оруулаагүй байна.

Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль Шилэн дансны таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 257.3 сая төгрөгийн 20 гүйлгээний худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 18.6 сая төгрөгийн 2 гүйлгээг хугацаа хоцроож оруулсан, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 267.3 сая төгрөгийн 2 гүйлгээг хугацаа хоцроож оруулсан, 52.5 сая төгрөгийн өр үүсгэсэн тухай 2 шийдвэр, 10.6 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн 1 шийдвэрийг оруулаагүй, өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна

Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль шилэн дансанд тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс 17 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

Эрүүл мэндийн төв Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд нийт 977.8 сая төгрөгийн 145 мэдээллийг ил тод байршуулахаас 58 мэдээллийг хугацаандаа байршуулж, 27 мэдээллийг байршуулаагүй, цалингийн зардлаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс 31.9 сая төгрөгийн 5 гүйлгээг мэдээлээгүй, 87 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, өмнөх оны аудитаар шилэн дансны 63 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчлийг давтан гаргаж, аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэг цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш орлогын 12 гүйлгээнээс 35.9 сая төгрөгийн дүн бүхий 1 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш зарлагын 34.6 сая төгрөгийн 4 гүйлгээг мэдээлээгүй, авлага үүсгэсэн талаарх 15.0 сая төгрөгийн 1 мэдээллийг оруулаагүй байна

Хүүхдийн 2 дугаар цэцэрлэг шилэн дансанд санхүүжилтийн 28.2 сая төгрөгийн 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, 64.8 сая төгрөгийн 4 мэдээллийг огт мэдээлээгүй, таван сая төгрөгөөс дээш нийт худалдан авалтын зарлагын 6.4 сая төгрөгийн 1 гүйлгээ, 15.0 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн тухай шийдвэрийг мэдээлээгүй зэргээр нийт 114.4 сая төгрөгийн зөрчил гаргасан.

3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Дэлүүн сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, шилэн дансанд заавал байршуулах мэдээллийг бүрэн байршуулах талаар 1 заалт бүхий зөвлөмж өгөгдсөн ба зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй.

Хүснэгт 8 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		/сая төгрөг/ Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	6.0		1.5	1	4.5	25%
Албан шаардлага	2	20.1	2	20.1	0	0	100%
Зөвлөмж	1	0			1	0	0%
Нийт	4	26.1	2	21.6	2	4.5	41.6%

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 9 төсвийн байгууллага, 4 тусгай сангийн нийт 13 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 7 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 4 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж, 2 сангийн санхүүгийн тайланг нэгтгэсэн.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газар, Ерөнхий боловсролын 1, 3 дугаар сургуулиуд, Хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэгүүдийн санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй”, Эрүүл мэндийн төв, Ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургуулиудын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Сумын ИТХ, Соёлын төв, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангуудын тайланг түүвэрт хамруулж, Байгаль хамгаалах сан, Төрийн сангуудын тайланг нэгтгэсэн.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар 395.6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч 395.6 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага, санхүүгийн албаны даргын албан тушаалын гүйцэтгэх чиг үүрэгтэй холбоотой зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай холбоотой залруулга гараагүй байна.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага:

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой нийт 395.6 сая төгрөгийн зөрчил арилгуулах албан шаардлага хүргүүлж байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 3,024.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс Хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэг, Сум хөгжүүлэх сангуудын санхүүгийн тайланд 517.4 сая төгрөгийн залруулга хийгдсэн.

Хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэгүүдэд 1.9 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоогдож, ЗДТГ, Ерөнхий боловсролын 1, 2 дугаар сургууль, Хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэгүүдэд 384.7 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж, сумын бүх төсөвт байгууллага болон ОНХС, СХС-уудад 1,983.4 сая төгрөгийн зөрчлийн дүнгээр зөрчил арилгах албан шаардлага өгөгдсөн байна. Эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгчид хариуцлага тооцуулах албан шаардлага хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 8: Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл /сая төгрөгөөр/

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс										
				Залруулсан алдаа		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж		Албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулах санал		
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			Тоо
А	В	5	6	7	8	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	ИТХурал	1	1.6					1	1.6					
2	ЗДТГазар	2	19.6					1	9.3	1	10.3			
3	ЕБ-ын 1 дүгээр сургууль	3	872.3					2	609.4	1	262.9			
4	ЕБ-ын 2 дугаар сургууль	4	171.6					2	157.1	2	14.5			
5	ЕБ-ын 3 дугаар сургууль	1	0.9					1	0.9					
6	Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэг	5	94.1	1	0.2	1	0.6	1	1.2	2	92.1			
7	Хүүхдийн 2 дугаар цэцэрлэг	6	471.8	2	347.3	1	1.4	2	118.3	1	4.9			
8	Эрүүл мэндийн төв	3	524.3					2	524.3				1	
9	Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	561.4					1	561.4					
10	Сум хөгжүүлэх сан	3	306.8	2	169.8			1	137.0					
	Дүн	29	3,024.4	5	517.4	2	1.9	13	1983.4	7	384.7	1	0	

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1 Албан тушаалын гүйцэтгэх чиг үүргийн талаар

1.1. Илрүүлэлт:

Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан болон Сум хөгжүүлэх сангийн 2 дугаар гарын үсгийг Засаг даргын тамгын газрын Жижиг дунд үйлдвэрлэл хариуцсан мэргэжилтэн зурж, тайлан баланс гаргасан байна.

Энэ нь Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 42 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан Санхүүгийн албаны даргын ажлын байрны тодорхойлолтын албан тушаалын 2 дугаар зорилтын 12, 3 дугаар зорилтын 1-д заасныг зөрчсөн байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 42 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан сумын Санхүүгийн албаны ажлын байрны тодорхойлолтод заасны дагуу Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангуудын 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны даргаар зуруулж, тайлан, баланс гаргуулах;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2022 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Дэлүүн сумын ТТЗ	2	395.1					1	395.6	1	